

Οι τρεις δρόμοι του Κώστα Σημίτη

Αναμονή μέχρι να λήξει η δικαστική διερεύνηση των καταγγελιών Κουρή, άμεσος ανασχηματισμός ή πρωτοβουλίες για διαφάνεια

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Καθοριστικές αποφάσεις για την περαιτέρω πορεία της κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ καλείται να λάβει κατά την πασχαλινή ανάπαυλα ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης, καθώς οι καταγγελίες του εκδότη της «Αυριανής» κ. Γ. Κουρή εναντίον κυβερνητικών στελεχών επιδείνωσαν το τελευταίο διάστημα δραματικά το πολιτικό κλίμα.

Νές κύκλος εσωστρέφειας

Εξάλλου, στο Μέγαρο Μαξίμου, αλλά και στην Χαρίλαου Τρικούπη έχει γίνει πλήρως αντιληπτό, ότι στην περίπτωση κατά την οποία οι δημοσκοπήσεις του Ιουνίου είναι αρνητικές για την κυβέρνηση, ακόμη και εάν ο «σκόπελος» του κ. Κουρή έχει εν τω μεταξύ ξεπεραστεί, το ΠΑΣΟΚ είναι πολύ πιθανόν να εμπλακεί εντός του θέρους σε ένα νέο κύκλο εσωστρέφειας και «διαδοχολογίας». Ακριβώς αυτή η κρίσιμότητα της κατάστασης επιβάλλει στον πρωθυπουργό να σταθμίσει πολύ τις όποιες πρωτοβουλίες του.

Μάλιστα, ο κ. Σημίτης, πέραν των επαφών που πραγματοποίησε την περασμένη Πέμπτη με τον γραμματέα του ΠΑΣΟΚ κ. Κ. Λαλιώτη και τον πρόεδρο της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνη, κατά την απουσία του στις σκανδιναβικές πρωτεύουσες, η οποία προηγήθηκε, είχε δώσει εντολή στον γραμματέα του υπουργικού συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδη να συνυμλήσει με κορυφαίους παράγοντες του κυβερνώντος κόμματος προκειμένου να του υποβληθούν προτάσεις για την υπέρβαση της ιδιαίτερα δυσμενούς συγκυρίας.

Επί της ουσίας οι δρόμοι που προτείνεται στον κ. Σημίτη να ακολουθήσει είναι τρεις. Ο πρώτος προβλέπει ο πρωθυπουργός να αναμείνει την δικαστική διερεύνηση των καταγγελιών του κ. Γ. Κουρή που εκτιμάται πως θα ολοκληρωθεί με ταχείς ρυθμούς, αλλά και τις τυχόν νέες πολιτικές παρενέργειες της οξύτατης επιχειρηματικής διαμάχης μεταξύ του εκδότη της «Αυριανής» και του ιδιοκτήτη της «Αλτέκ» κ. Θ. Αθανασούλη. Όπως λέγεται χαρακτηριστικά από τους υπέρμαχους της συγκεκριμένης προσέγγισης, θα ήταν σφάλμα εάν ο κ. Σημίτης αναλάμβανε πρωτοβουλίες πριν σχηματιστεί η εικόνα ολόκληρου του

Όσοι γνωρίζουν καλά τον κ. Σημίτη, στοιχηματίζουν πως ο πρωθυπουργός θα αναμείνει, κατά την προσφιλή του έκφραση «να κάτσει η σκόνη» πριν κινηθεί. Το μόνο βέβαιο επί του παρόντος, είναι πως ο κ. Σημίτης θα επιμείνει στη σκλήρυνση της στάσης της κυβέρνησης έναντι του κ. Γ. Κουρή.

«παζλ» που πιθανώς μόλις τώρα αρχίζει να διαμορφώνεται μέσω των καταγγελιών του κ. Γ. Κουρή. Ως εκ τούτου, από τους συγκεκριμένους παράγοντες κρίνεται σκόπιμο ο κ. Σημίτης επί του παρόντος να περιοριστεί στη «γραμμή» της περασμένης εβδομάδας που συμπυκνούνται στη θέση πως «θα ληφθούν μέτρα για όποιο πολιτικό στέλεχος προκύπτουν στοιχεια αξιόμιμη συμπεριφοράς». Και από εκεί και πέρα να επιχειρήσει την «φυγή της κυβέρνησης προς τα εμπρός» διδοντας έμφαση στην προβολή του κυβερνητικού έργου, και στην εντατικοποίηση της παρουσίας των κορυφαίων στελεχών σε όλα

τα επίπεδα και κυρίως στον κρίσιμο πολιτικό χώρο της επαρχίας. Εξάλλου, όπως παρατηρεί κορυφαίο κυβερνητικό στέλεχος, εάν ο κ. Σημίτης προέβαινε άμεσα σε έκτακτες πολιτικές κινήσεις, όπως για παράδειγμα ο ανασχηματισμός, θα ήταν σαν να αναγνώριζε στον κ. Κουρή το δικαίωμα να καθορίζει τη σύνθεση της κυβέρνησης.

Άμεσες κινήσεις

Η δεύτερη πρόταση που είχε υποβληθεί στον κ. Σημίτη είναι να αναλάβει σημαντικές πολιτικές πρωτοβουλίες, περιλαμβανομένης της αναδιοργάνωσης της κυβέρνησης, άμεσα

μετά το Πάσχα. Τα συγκεκριμένα στελέχη προβάλλουν δύο βασικά επιχειρήματα: Πρώτον, ότι ο πρωθυπουργός στην παρούσα φάση είναι ενισχυμένος από την Σύνοδο Κορυφής των Αθηνών και άρα μπορεί να προβεί σε «κινήσεις» από θέση ισχύος. Αντιθέτως, εάν αναμείνει την ολοκλήρωση της ελληνικής προεδρίας, στα τέλη Ιουνίου, θα είναι πιθανώς δέσμιος του πολιτικού κλίματος που θα έχει διαμορφωθεί μέχρι τότε. Δεύτερον, ότι ο κ. Σημίτης θα πρέπει να σηματοδοτήσει με ιδιαίτερα καθαρό τρόπο ότι οι εκλογές θα διεξαχθούν το Μάιο του 2004 με τον ίδιο ως επικεφαλής του ΠΑΣΟΚ, καθώς σε διαφορετι-

κή περίπτωση είναι πολύ πιθανόν οι επιθέσεις του κ. Κουρή να οδηγήσουν σε ένα σκληρό πολιτικής αστάθειας, αλλά και στην επανάκαμψη της «διαδοχολογίας» στο κυβερνών κόμμα.

Τέλος, μια τρίτη οδός που προτείνεται στον πρωθυπουργό είναι να μην προβεί άμεσα σε κυβερνητικές αλλαγές, αλλά αμέσως μετά το Πάσχα να αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της διαφάνειας στο δημόσιο βίο. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, έχουν κατατεθεί προτάσεις για την αλλαγή επί του αυστηρότερου του «πόθεν έσχες» των πολιτικών. Και το σημαντικότερο, για τον έλεγχο του «πόθεν έσχες» των βουλευτών από το 1974 και μετά περιλαμβανομένων και όλων των χρηματοιστηριακών τους συναλλαγών τα τελευταία χρόνια.

«Να κάτσει η σκόνη...»

Πάντως, όσοι γνωρίζουν καλά τον κ. Σημίτη, προσμετρώντας και τις αντιδράσεις του σε αντίστοιχες κρίσεις του παρελθόντος, στοιχηματίζουν πως ο πρωθυπουργός θα ακολουθήσει την πρώτη οδό επιλέγοντας, κατά την προσφιλή του έκφραση «να κάτσει η σκόνη» πριν κινηθεί. Το μόνο βέβαιο ως εκ τούτου, επί του παρόντος, είναι πως ο κ. Σημίτης θα επιμείνει στη σκλήρυνση της στάσης της κυβέρνησης έναντι του κ. Γ. Κουρή. Πάντως, πολλά κυβερνητικά και κομματικά στελέχη σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους κάνουν λόγο για ατυχείς επικοινωνιακά κινήσεις της κυβέρνησης στο συγκεκριμένο, μείζον ως αποδεικνύεται για τις πολιτικές εξελίξεις, ζήτημα. Όπως αναφέρουν, η κυβέρνηση θα έπρεπε να είχε αντιδράσει ταχύτερα, αφού ο εκδότης της «Αυριανής» είχε προαναγγείλει εδώ και αρκετές εβδομάδες την επίθεση την οποία τελικά εξαπέλυσε κατά συγκεκριμένων κυβερνητικών στελεχών. Επίσης, επισημαίνεται πως η «επιθετική» στάση που ακολουθήθηκε τις τελευταίες ημέρες από τον υπουργό Τύπου κ. Χρ. Πρωτόπαπα —ο οποίος βρέθηκε και προσωπικά στο στόχαστρο του κ. Κουρή— θα έπρεπε να έχει επιλεγεί εκαρκώς καθώς επί αρκετές ημέρες η κυβέρνηση εμφανίσθηκε να αντιδρά με αμυχνία στις καταγγελίες του εκδότη της «Αυριανής».

Ν.Δ.: νομοσχέδιο για να κλείσουν τα παράθυρα της διαπλοκής

Θα αφορά δημόσια έργα και ΜΜΕ και θα κατατεθεί αμέσως μετά τις γιορτές

Του Γ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Με την κατάθεση νομοσχεδίου, μετά το Πάσχα, που θα αφορά την κατάργηση όλων των διατάξεων που ευνοούν τη διαπλοκή και την αδιαφάνεια, απαντά η Νέα Δημοκρατία στο όλο κλίμα των αποκαλύψεων για διαφθορά, εναντίον πολιτικών προσώπων της κυβέρνησης.

Το νομοσχέδιο προβλέπει την κατάργηση όλων των διατάξεων στους νόμους που ψηφίσθηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο και άνοιξαν παράθυρα στη διαπλοκή και στη διαφθορά. Οι διατάξεις αυτές αφορούν τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και την παράκαμψη της Δικαιοσύνης, όσον αφορά την αποκατάσταση της διαφάνειας ως προς τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος. Επίσης, αφορούν το ολιγοπώλιο στο χώρο κατασκευής των δημοσίων έργων και τον «βασικό μέτοχο» στα ΜΜΕ.

Όπως έχει τονίσει και ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας: «Απαιτείται μόνον ένα έργο για να μη συνεχίσουμε να παρέχουμε ένα θεσμικό μανδύα στη διαφθορά και στη διαπλοκή και ταυτόχρονα να υπογραμμίσουμε ότι διαθέτουμε μία διαφορετική αντίληψη για το σεβασμό του πολίτη, την πίστη στην ποιότητα και τον πολιτισμό αυτού του τόπου, καθώς και εμπιστοσύνη σε όλους τους Έλληνες».

Πρώτος νόμος της Ν.Δ.

Στην περίπτωση που η κυβέρνηση δεν κάνει δεκτή την πρόταση, τότε η Νέα Δημοκρατία δεσμεύεται ότι ο νόμος αυτός θα είναι ο πρώτος που θα καταθέσει ως κυβέρνηση, στην κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία. Στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης θεωρούν ότι δεν είναι δυνατόν «οι κυβερνώντες που υποκριτικά είναι υπεύθυνοι εδώ και είκοσι χρόνια για όλα αυτά τα φαινόμενα, να

Η Ν.Δ. υπενθυμίζει συνεχώς με δηλώσεις κυρίως του κ. Εβερτ, πως όταν είχε ζητήσει το 2001 τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου, η κυβέρνηση απέρριψε το αίτημα και προηλάκισε, φραστικά, την ίδια τη Δικαιοσύνη. Τώρα προειδοποιεί τον πρωθυπουργό να μη διανοηθεί να ακολουθήσει τον ίδιο ολισθηρό δρόμο.

εμφανίζονται ως αρχαγγέλοι της κάθαρσης».

Ο πρωθυπουργός, τονίσθηκε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Τετάρτη στη Ρηγιλλάν, καλεί όποιον έχει συγκεκριμένα στοιχεία να τα πάει στον εισαγγελέα. Οποτε όμως η Δικαιοσύνη απευθυνόταν στη Βουλή και ζητούσε συνένωση της έρευνας, η κυβέρνηση επιστράτευε κομματική πειθαρχία και απαγόρευε τον έλεγχο. Είναι χαρακτηριστικό, όπως τονίσθηκε, ότι η Νέα Δημοκρατία έχει καταθέσει μέχρι σήμερα δεκατρείς αιτήσεις για ισάριθμες υποθέσεις στη Βουλή, αλλά η κυβέρνηση ουδέποτε δέχθηκε τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής.

Μέσα στο επόμενο χρο-

νικό διάστημα, στη Νέα Δημοκρατία θεωρούν ότι δύο θέματα θα αναδειχθούν σε πολιτικό και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο:

■ Το θέμα του Χρηματιστηρίου: Πιστεύουν ότι η διενέργεια της κατεπιχειρήσεως προκαταρκτικής εξέτασης για το θέμα των καταγγελιών κατά υπουργών, που διέταξε ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ευάγγελος Κρουσταλάκης, θα φέρει το όλο ζήτημα στη Βουλή. Εκεί, η Νέα Δημοκρατία θα εκτιμήσει, με τα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί, εάν θα ζητήσει τη διενέργεια Προανακριτικής ή τη σύσταση Εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής.

Αυτό ακριβώς το νόημα είχαν και οι δηλώσεις του

πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις του, η κυβέρνηση με ανευθυνότητα απέρριψε το αίτημα και προηλάκισε, φραστικά, την ίδια τη Δικαιοσύνη.

■ Τα δημόσια έργα και οι προμήθειες: Σύμφωνα με σημείωμα της Γραμματείας Πολιτικού Σχεδιασμού του κόμματος, «σχεδόν όλα τα δημόσια έργα κοστίζουν δύο και τρεις φορές περισσότερο από τον προϋπολογισμό τους». Κυριαρχούν οι κακοτεχνίες, εξ αιτίας των οποίων σημειώνονται και καταστροφές δρόμων.

Στη Βουλή οι κακοτεχνίες

Η Νέα Δημοκρατία θα φέρει στη Βουλή τις κακοτεχνίες στα έργα, τα οποία από την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίστηκαν ως «Κατηγορίας 3». Έργα, δηλαδή, που έχουν μεγάλες κακοτεχνίες ή έργα που πρέπει να κατασκευασθούν εξ αρχής.

Σχετικές ερωτήσεις έχουν υποβάλει πολλές φορές ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας στα αντίστοιχα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς όμως να λάβουν απαντήσεις. Ετσι, με επίκαιρη ερώτηση που θα κατατεθεί μετά το Πάσχα στη Βουλή, η Νέα Δημοκρατία θα ζητήσει απαντήσεις από τους αρμόδιους υπουργούς.

Με την ευκαιρία αυτή, θα θέσει και πάλι το ζήτημα της ασθρότητας του καθεστώτος ανάληψης κατασκευής και παρακολούθησης των δημοσίων έργων. Και κυρίως το παρωχημένο θεσμικό πλαίσιο στις μελέτες, τις υπερβάσεις στους προϋπολογισμούς των έργων και των χρονοδιαγραμμάτων, καθώς και για το διαλυμένο και αναποτελεσματικό κράτος.

Η Νέα Δημοκρατία, με τα όσα θα αποκαλυφθούν στο θέμα των δημοσίων έργων και προμηθειών θα επαναδιατυπώσει την πρότασή της για τη δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου στις μελέτες και στην παραγωγή των δημοσίων έργων.

Ο πρωθυπουργός ετοιμάζεται για τη μετεκλογική μάχη

Ο κ. Σημίτης οργανώνει το έδαφος στο ΠΑΣΟΚ για να παραμείνει αρχηγός της αντιπολίτευσης

Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΜΑΛΟΥΧΟΥ

«Εντάξει, παλιά, τους είχε ανάγκη για να βγει. Τώρα, όμως, έπειτα από τόσα χρόνια τη διαφθορά και τη διαπλοκή και να γλιτώσει τη χώρα από αυτό το καταστροφικό πλέγμα και να απελευθερωθεί και ο ίδιος»...

Αυτές τις σκέψεις για την απόλυτη ανοχή που δείχνει ο πρωθυπουργός στην πρωτοφανή για την Ελλάδα (και αδιανόητη για ευρωπαϊκή χώρα) διαφθορά, εξέφρασε σε κατ' ιδίαν συζήτηση σημαίνον στελέχος της αντιπολίτευσης, με αφορμή, μεταξύ άλλων, το

σχετικό πρώτο θέμα της «Κ» της περασμένης Κυριακής, υπό τον εξαιρετικό επιγραμματικό τίτλο «Μεγαλείο» και αθλιότητα». Κι αυτές ακριβώς οι σκέψεις δεικνουν ένα είδους κενού πολιτικής / ηθικής κατανόησης του κ. Σημίτη και των βασικών πολιτικών συνεργατών του, οι οποίοι δεν θεωρούν καθόλου ότι έχουν φτάσει κοντά στο τέλος. Το αντίθετο. Τώρα, ετοιμάζονται για μια νέα αρχή, είτε κερδίσουν είτε χάσουν τις εκλογές. Και, για να κάνουν αυτήν τη νέα αρχή, χρειάζονται για πολλοστή φορά να στηριχθούν στις δυνατότητες της διαπλοκής...

Θέλει να παραμείνει

Το ότι ο κ. Σημίτης θέλει να μείνει στο παιχνίδι, δεν είναι νέο στοιχείο. Άλλωστε (δυστυχώς ξεκινάμε εύκολα), πριν από δύο χρόνια στη ΔΕΘ, είχε «ρίξει τη βόμβα» ότι χρειάζεται χρόνο μέχρι το 2010 για να... ολοκληρώσει το έργο του! Ο κ. Σημίτης, λοιπόν, θέλει να μείνει. Είναι όμως και αρκετά ρεαλιστής, για να βλέπει ότι, κατά πάσαν πιθανότητα, δεν μπορεί — η πιθανότητα να χάσει τις εκλογές για χάρη του Χριστοδουλάκη, σε εκρηκτικό πια συνδυασμό με τη διαφθορά και το χρηματιστήριο, όπως σημειώνει σε άλλη συζήτηση κορυφαίος υπουργός, είναι πια σχεδόν βεβαίωτη.

Κι αφού ο πρωθυπουργός βλέπει ότι προφανώς δεν μπορεί να μείνει στα πράγματα ως πρωθυπουργός, ετοιμάζεται να μείνει ως... αρχηγός της αντιπολίτευσης... Ο ίδιος υπουργός σημειώνει μια

«λεπτομέρεια»: Αν χάσει τις εκλογές, ο Σημίτης θα παραμείνει αρχηγός του ΠΑΣΟΚ και ηγέτης της αντιπολίτευσης, για τον απλό λόγο, ότι δεν θα υπάρξει καμία δύναμη ικανή να τον αμφισβητήσει, εκτός κι αν η πύτα είναι σαρωτική.

Αυτή τη μάχη δίνει, κυρίως, σήμερα ο πρωθυπουργός, κάτι που στενοί συνεργάτες του ασφαλώς δεν επιβεβαιώνουν, αλλά, ούτε και αρνούνται πειστικά, ενώ η αντιπολίτευση εντάσσει τώρα και αυτό το σενάριο και τις συνέπειές του στους σχεδιασμούς της. Ο ρεαλιστής κ. Σημίτης ετοιμάζεται λοιπόν όχι τόσο για τη μάχη της Κυριακής των εκλογών, όσο για τη μάχη της επόμενης μέρας μέσα στο ΠΑΣΟΚ, για να μην έχει κανείς τη δύναμη να τον ρίξει καθώς, όπως

λέγατε χαρακτηριστικά, «δεν πρόκειται φυσικά ποτέ να κάνει το λάθος του Μπλοτάν και να παραιτηθεί επειδή έχασε τις εκλογές»...

Τα σχέδια των διαπλεκόμενων

Όμως, για να κερδηθεί αυτή η μάχη, απαιτούνται δύο προϋποθέσεις: Αφ' ενός, να χάσει το ΠΑΣΟΚ με σχετική μικρή διαφορά από τη Ν.Δ. και

αφ' ετέρου, να έχει προετοιμαστεί η δυνατότητα ελέγχου ενός μετεκλογικού συνεδρίου. Η πρώτη από τις δύο αυτές προϋποθέσεις, ερμηνεύει απόλυτα το γιατί ο κ. Σημίτης ούτε κτυπάει ούτε πρόκειται να κτυπήσει τη διαπλοκή και τους εκδότες — εργολάβους του Δημοσίου. Ποιος θα τον στηρίξει μετά;

Όσοι πιστεύουν ότι ο πρωθυπουργός θα πάει σε εκλογές μόνο με τις ευρωπαϊκές του δάρνες απλώς τον υποτιμούν ως μη ρεαλιστή. Ο κ. Σημίτης ούτε περιφρονεί τα γκάλοπ ούτε είναι ανιστόρητος: Γνωρίζει, πολύ καλά, ότι ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος με τη συνθήκη των Σεβρών στην τέσσερη του, που έφτιαχνε τη «Μεγάλη Ελλάδα», έχασε τις εκλογές το 1920 από την άθλια εσωτερική διακυβέρνηση και τους ανεξέλεγκτους «Κρητικούς χωροφύλακες» που είχαν γίνει κράτος εν κράτει...

Ετσι, με δεδομένο το χάσμα που τις χωρίζει από τη Νέα Δημοκρατία και τον Κώστα Καραμανλή προσωπικά, οι δυνατότητες της διαφθοράς θα στηρίζουν και πάλι τον

► Συνέχεια στη σελ. 5